

Cunoașterea tacită în activitatea de informații

Nicolae Sfetcu

02.09.2019

Sfetcu, Nicolae, "Cunoașterea tacită în activitatea de informații", SetThings (2 septembrie 2019), URL = <https://www.setthings.com/ro/cunoasterea-tacita-in-activitatea-de-informatii/>

Email: nicolae@sfetcu.com

Acest articol este sub licență Creative Commons Attribution-NoDerivatives 4.0 International. Pentru a vedea o copie a acestei licențe, vizitați <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/>.

Extras din:

Sfetcu, Nicolae, "Epistemologia serviciilor de informații", SetThings (4 februarie 2019), MultiMedia Publishing (ed.), DOI: 10.13140/RG.2.2.19751.39849, ISBN 978-606-033-160-5, URL = <https://www.setthings.com/ro/e-books/epistemologia-serviciilor-de-informatii/>

Owen Ormerod a dezvoltat o teorie conform căreia opinia lui Michael Polanyi despre știință poate contribui la înțelegerea procesului și a "produsului" analizei informațiilor. (Ormerod 2018) Argumentele lui Michael Polanyi privind activitățile oamenilor de știință sunt transferabile în domeniul analizei informațiilor, oferind o perspectivă nuanțată pentru perceperea provocărilor epistemologice și a problemelor cu care se confruntă analiștii. Conceptele lui Polanyi de "cunoaștere tacită" și "cunoaștere personală" contribuie la dezvoltarea unei înțelegeri mai eficiente din punct de vedere epistemologic a unor aspecte ale procesului și a produsului analizei informațiilor.

Există o multitudine de încercări, atât în literatura de securitate națională, cât și în literatura de aplicare a legii, de a alinia analiza informațiilor la principiile și practicile "științifice". (Cooper and Intelligence 2012) Ormerod susține că teoria dezvoltată de Polanyi este transferabilă în

domeniul activității de informații. Conceptele lui Polanyi de cunoaștere tacită și personală au o influență puternică asupra percepției practicii analizei de informații.

În prezent există un interes în creștere în căutarea unei "teorii a activității de informații." (Hunter and MacDonald 2017) În acest context, problemele epistemologice vor ajunge în prim plan în analiza informațiilor. (Lillbacka 2013, 304) Analiza de informații este o activitate de creștere a cunoașterii, iar îmbunătățirea analizei necesită o înțelegere a epistemologiei sau a teoriei originii și naturii cunoașterii relevante. Un mod discursiv de percepție a domeniului "activității de informații" poate fi distins în două moduri fundamentale: (Bang 2017) a) modul de obținere a informațiilor; b) modul în care informațiile pot ajuta factorii de decizie, pe baza informațiilor colectate și analizate. (Mudd and Abbey 2015)

Bazele epistemologice ale studiilor activității de informații sunt în mare parte extrase din paradigma "securității naționale". (O'Malley 2016) Patrick Walsh a prezentat trei caracteristici fundamentale care reprezintă în mod evident fundamentul profesia în activitatea de informații: "mediul informațiilor" (colectare și analiză), "secretul" (acțiune sub acoperire și colectare) și "supravegherea" (monitorizarea subiectelor în cauză). (Walsh 2010, 29)

Obiectivele analistului de informații pot cuprinde în general următoarele categorii: 1. Modelarea prescriptivă necesară analiștilor pentru a reprezenta modul în care ar putea funcționa sistemele; 2. Modelarea descriptivă folosită pentru a înțelege o situație dată și modul în care funcționează; 3. Modelarea predictivă sau exploratorie reprezentând modul în care un sistem dinamic ar putea funcționa în viitor, în anumite circumstanțe. (Waltz 2014, 2–3)

Există un interes puternic să privim psihologic aspectele analizei. (Heuer 1999) Acest lucru este valabil în special în ceea ce privește înțelegerea cunoașterii în cadrul analizei. (Waltz 2014,

1) Analistii trebuie să fie sensibili nu numai la concluziile la care ajung, ci și la modul în care au ajuns la astfel de afirmații. După cum a observat Heuer:

”Analiștii de informații ar trebui să fie conștienți de propriile procese de raționament. Ei ar trebui să se gândească la modul în care fac judecăți și ajung la concluzii, nu doar efectiv la judecăți și concluzii.” (Heuer 1999, 31)

În acest sens psihologic, analiza inteligenței este o activitate care se angajează în meta-cunoaștere sau, după cum remarcă Mark Lowenthal, "gândirea gândirii" (Lowenthal citată în (Moore and College 2010, 8)). Un scop central al analizei inteligenței este o activitate de tranziție de la "cunoaștere" la "înțelegere". (Ellis-Smith 2016, 36)

Conform lui Ormerod, conceptul lui Polanyi de "cunoaștere personală" contribuie la un cadru epistemologic mai nuanțat pentru explicarea a ceea ce înseamnă pentru analiști să "cunoască" produsele activității de informații. (Ormerod 2018) Pentru Polanyi, adevărul este o condiție obiectivă, și găsirea adevărului este realizată prin corespondența unei teorii cu o realitate obiectivă. (Jacobs 2001, 464) Polanyi respinge relativismul cognitiv sau relativitatea realității bazată pe percepția noastră. (Polanyi 1962, 315–16) Polanyi era convins că există o realitate obiectivă; totuși, pentru a deveni inteligibilă, trebuie să încercăm să "însușim și să facem propria noastră" interpretare și înțeles. (Polanyi and Sen 2009, 80) Potrivit lui Polanyi, procesul de descoperire începe în momentul în care anumite impresii sunt considerate neobișnuite și sugestive, o problemă se prezintă minții; se continuă cu colectarea de indicii cu un ochi la o anumită linie de rezolvare a problemei; și culminează cu presupunerea unei soluții clare. (Polanyi 1964, 25)

Polanyi oferă o abordare provocatoare pentru înțelegerea acestor probleme epistemologice din analiza informațiilor. Pentru Polanyi, există ipoteza din spatele actului de observare. (Polanyi 1998, 19) Potrivit lui Polanyi, investigațiile științifice implică o interacțiune perenă de imaginație și de observare. În timp ce domeniul activității de informații recunoaște că este implicat parțial într-un joc de ghicit, arta anchetei, așa cum o înțelege Polanyi, oferă o limbă mai bogată

(Colapietro 2011, 58) și baza epistemologică pentru recunoașterea acestui aspect în cadrul analizei științifice și a informațiilor.

Polanyi argumentează că, pentru a ține cont de procesul de rezolvare a problemelor și de a face descoperiri, trebuie să recunoaștem suficient rolul important al cunoașterii tacite și relația pe care o are această cunoaștere cu cunoașterea explicită. Polanyi localizează această formă de cunoaștere ca element esențial al științei și epistemologiei sale.

”Conceptul lui Polanyi de cunoaștere personală se articulează epistemologic că, în domeniul inteligenței, activitatea analistului este prea diversificată pentru a exista o abordare unică "de sus în jos" pentru înțelegerea pretențiilor de cunoaștere ca produs. (Bang 2017) Potrivit lui Polanyi, deoarece nu există o "metodă științifică", omul de știință trebuie să se bazeze pe cunoștințele personale, ceea ce pune în mod semnificativ în discuție faptul că pretențiile de cunoaștere trebuie să recunoască în mod suficient rolul "cunoscătorului". Acesta este argumentul central care susține ideea unei înțelegeri de jos în sus a ceea ce înseamnă să "cunoașteți" ceva. Cerințele de cunoaștere sunt afirmate de "coeficientul personal" al cunoașterii personale a analistului, care, după Polanyi, este o trăsătură fundamentală a ceea ce înseamnă să "cunoașteți" ceva. (Polanyi 1962) Argumentele lui Polanyi în ceea ce privește autoritatea științei ca o formă validă de anchetă și mod de a înțelege afirmațiile despre cunoaștere, ca o întreprindere, subliniază în continuare modul ascendent de percepție a cunoașterii ca produs. Potrivit lui Polanyi, "autoritatea opiniei științifice" este "în esență reciprocă", fiind "stabilită între oamenii de știință, nu mai presus de ei". (Polanyi 1969, 56) Prin urmare, autoritatea cererilor de cunoaștere poate fi caracterizată ca fiind de jos în sus, conform opiniei lui Polanyi. Această perspectivă are legătură cu disciplina de analiză a informațiilor, oferind o modalitate alternativă de a lua în considerare o gamă largă de

probleme epistemologice, în principal în legătură cu ceea ce înseamnă să "cunoașteți" ceva."
(Ormerod 2018)

Bibliografie

- Bang, Martin. 2017. "A Shared Epistemological View Within Military Intelligence Institutions." *International Journal of Intelligence and CounterIntelligence* 30 (1): 102–16.
<https://doi.org/10.1080/08850607.2016.1177401>.
- Colapietro, Vincent. 2011. "Intellectual Passions, Heuristic Virtues, and Shared Practices: Charles Peirce and Michael Polanyi on Experimental Inquiry." *Tradition and Discovery: The Polanyi Society Periodical*. 2011. <https://doi.org/10.5840/traddisc2011/201238326>.
- Cooper, Jeffrey R., and Center for the Study of Intelligence. 2012. *Curing Analytic Pathologies: Pathways to Improved Intelligence Analysis*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
- Ellis-Smith, James. 2016. "Analysis and Influence in Combat Intelligence." *Journal of the Australian Institute of Professional Intelligence Officers* 24 (1): 34.
<http://search.informit.com.au/documentSummary;dn=256667623307302;res=IELHSS>.
- Heuer, Richards J. 1999. *Psychology of Intelligence Analysis*. Lulu.com.
- Hunter, Duncan, and Malcolm N. MacDonald. 2017. "The Emergence of a Security Discipline in the Post 9-11 Discourse of U.S. Security Organisations." *Critical Discourse Studies* 14 (2): 206–22. <https://doi.org/10.1080/17405904.2016.1268185>.
- Jacobs, Struan. 2001. "Michael Polanyi, Tacit Cognitive Relativist." *Heythrop Journal* 42 (4): 463–479.
- Lillbacka, Ralf G. V. 2013. "Realism, Constructivism, and Intelligence Analysis." *International Journal of Intelligence and CounterIntelligence* 26 (2): 304–31.
<https://doi.org/10.1080/08850607.2013.732450>.
- Moore, David T., and National Defense Intelligence College. 2010. *Critical Thinking and Intelligence Analysis*. Books Express Publishing.
- Mudd, Philip, and Greg Abbey. 2015. *The HEAD Game: High-Efficiency Analytic Decision Making and the Art of Solving Complex Problems Quickly*. Unabridged edition. Audible Studios on Brilliance Audio.
- O'Malley, Pat. 2016. "Policing the Risk Society' in the 21st Century." SSRN Scholarly Paper ID 2729631. Rochester, NY: Social Science Research Network.
<https://papers.ssrn.com/abstract=2729631>.
- Ormerod, Owen. 2018. "Advancing the Epistemology of Intelligence Analysis: A Polanyian Perspective." ResearchGate. 2018.
https://www.researchgate.net/publication/328232543_Advancing_the_epistemology_of_intelligence_analysis_A_Polanyian_perspective.
- Polanyi, Michael. 1962. *Personal Knowledge: Towards a Post-Critical Philosophy*.
<https://www.press.uchicago.edu/ucp/books/book/chicago/P/bo19722848.html>.
- . 1964. *Science, Faith and Society*. Later Printing edition. Chicago: University of Chicago Press.
- . 1969. *Knowing and Being*. Edited by Marjorie Grene. 1st Edition edition. Chicago: University of Chicago Press.
- . 1998. *The Logic Of Liberty*. First Edition. Indianapolis: Liberty Fund Inc.

Polanyi, Michael, and Amartya Sen. 2009. *The Tacit Dimension*. Reissue edition. Chicago ; London: University of Chicago Press.

Walsh, Patrick F. 2010. *Intelligence and Intelligence Analysis*. 1 edition. New York, NY: Willan.

Waltz, Edward. 2014. *Quantitative Intelligence Analysis: Applied Analytic Models, Simulations, and Games*. Lanham, Maryland: Rowman & Littlefield Publishers.